

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON: 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:
TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Meghívó.

Az erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmánya 1931. évi március hó 29-én virágvasárnap d. e. 9 órákor, Kolozsváron, az egyesület Attila-utca 10 sz. alatti székházának ülés-termében

ülést tart,

melyre az igazgató-választmány tagjait tisztelettel meghívjuk.

Kolozsvár, 1931. március hó 7.

Dr. gr. Bethlen György s. k. Török Bálint s. k.
alelnök. titkár.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Esetleges indítványok.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Kolozsvárt, 1931. évi március hó 29-én, virágvasárnap d. e. 10 órákor az egyesület Attila-utca 10. szám alatti székházában

rendes közgyűlést tart,

melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívjuk.

Kolozsvár, 1931. március hó 1.

Dr. gr. Bethlen György s. k. Török Bálint s. k.
alelnök. titkár.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
3. Az igazgató-választmány jelentése az egylet 1930. évi működéséről.
4. Pénztári jelentés a zárszámadásokról és ezzel kapcsolatban az 1931. évi költségel-irányzat megállapítása.
5. Időközi választások.
6. Esetleges indítványok.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1931. évi március hó 29-én virágvasárnapján d. e. 11 órákor, Kolozsváron, az egyesület Attila-utca 10. sz. alatti székházának ülés-termében

gazdaértekezletet tart,

melyre Teljes Címet tisztelettel meghívjuk.

Az értekezlet tárgyának fontosságára való tekintettel, kérjük a meghívott urakat és intézmények képviselőit, hogy az értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Kolozsvár, 1931. március hó 7.

Dr. gr. Bethlen György s. k. Török Bálint s. k.
alelnök. titkár.

Tárgy:

Az erdélyi magyar gazdaközönség szervezése és az erdélyi magyar gazdatársadalmi érdekképviseleti szervek és rokonintézmények munkaprogramjának összhangba hozatala tárgyában, az 1929. február 2-án kiküldött bizottság jelentése.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányának 1931. évi március hó 29-én tartandó közgyűlése elé terjesztendő jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1930. évi működését tárgyaló jelentésünket az alábbiakban van szerencsénk a Tisztelt Közgyűlés elé terjeszteni, kérve, hogy azt tudomásul véve, az igazgató-választmánynak a felmentést megadni sziveskedjék.

Az E. G. E. igazgató-választmánya nevében:

u 934 IV. 29.
Szász István s. k.
alelnök.

Dr. Darkó Ákos s. k. Dr. Péter Béla s. k.
ig.-vál. tag. ig.-vál. tag.

Török Bálint s. k.
titkár.

Általános rész.

Évi jelentésünket egy fájdalmas és szomorú bejelentéssel kell kezdenünk. Az egylet nagyérdemű elnöke branyicskai báró Jósika Gábor december hó 23-án Kolozsváron 77 éves korában rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Br. Jósika Gábor az 1887 évben lépett be az egyleti tagok sorába. 1891. évtől alelnöke és 1916. évtől elnöke volt az egyesületnek. E hosszú idő alatt hervadhatatlan érdemeket szerzett az egyleti élet és munka fejlesztése és az erdélyi mezőgazdasági kultúra előbbrevitele terén. Az egylet számtalan nagy jelentőségű akciójának sikere fűződik az ő nevéhez. Elhunytával nemcsak az E. G. E.-et, hanem több erdélyi magyar gazdasági kulturális intézményt, amelyeknek elnöke volt, érte a súlyos csapás. Karácsony első napján lefolyt temetésén az egylet igazgató-választmánya testületileg képviseltette magát, ravatalára koszorút helyezett és a család előtt az elnökség az E. G. E. nevében részvétét fejezte ki. Br. Jósika Gábor emlékét az erdélyi magyar gazdatisársadalom kegyelettel őrzi.

A másik súlyos veszteség, mely az egyletet érte Mészáros István felvinci birtokos, az E. G. E. tiszteletbeli tagjának váratlan elhunyt. Mészáros István az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatás és az erdélyi magyar gazdaközönség megszervezésének céljaira két ízben jelentős adományokat nyújtott az E. G. E. útján az erdélyi magyar gazdaközönség számára, példát adván ezzel, hogyan kell tetteivel is szolgálni az erdélyi magyar mezőgazdaság érdekeit. Jelentős alapítványokat tett ezenkívül egyházi és kulturális célok szolgálatára és ezért elhunytával az erdélyi magyarság egyik legnemesebben gondolkozó és áldozatkészebb oszlopos tagját veszítette el benne. Az elnökség a család előtt mélyen érzett részvétét fejezte ki.

A mezőgazdaság az 1930. évben a legsúlyosabb válságba jutott. A gabona, bor, dohány stb. termények és termékek, valamint az állatok árai annyira leestek, hogy a mezőgaz-

daság jövedelmezősége teljesen megszűnt és a gazdák kénytelenek voltak tőkékükhöz nyulni vagy kölcsön útján fedezni szükségüket.

Bár a terméseredmények kielégítőek voltak, az alacsony árak és rossz értékesítési viszonyok sok gazdát tönkre juttattak. Általános tájékoztatásul közöljük az 1930. évi termény árakat, amelyek zuhanásszerű esése már az 1929. év őszén megkezdődött.

1930. évi kolozsvári piaci árak 100 kg-ként.

	legalacsonyabb	legmagasabb
buza — — —	350	600
rozs — — —	200	320
árpa — — —	220	300
zab — — —	260	380
tengeri — —	220	320

A takarmánynövények magvai közül Erdélyben a legszámottevőbb a lóhere és lucerna, mely mennyiségileg minimális, minőségileg azonban igen jó volt. Ennek dacára az előző évek 50—70 leies áraival szemben 11—20 leit fizettek a heremagért.

A dohány beváltási árak az igazságtalan osztályozás miatt 40—70 L. kg-kénti ár helyett 4—20 L. között mozogtak. A len és kender feldolgozó gyárak üzemének beszüntetése miatt a len és kender koró értékesíthetetlen volt. Ez a pár adat úgy hisszük kellő bepillantást enged a növénytermelésnek egyébként mindnyájunk által szomorú tapasztalatokból ismert katasztrófális helyzetére.

Az állattenyésztés terén a helyzet egészen azonos. A kormány minden vonalon a kényszer szindikalizálás és erőszakos rendszabályok terveit kovácsolta. Az állatexportöröket hosszas húza-vona után sikerült kényszer szindikátusba tömöríteni. A szindikátus csak az exportörök magán érdekeit szolgálja és nem a közérdekeit. Az állatexportörök szindikalizálása az állatárakat nem emelte, sem a kivitelt nem könnyítette meg. A permisz váltás bürokratikus rendszere megmaradt. A szindikalizálás eredménye a logikus következtetés szerint az lesz és lett részben már is, hogy az exportörök haszna mindenkorra biztosított, mert a mindenkori áringadozásokat a szindikátus kartellszerűen a gazdákra hárítja át egyoldaluan.

A belföldi forgalomban a mészárosok körében két vásárlási módszer honosodott meg az állatárak esése nyomán. A vásárláshoz csak a vásár felosztásakor fognak, a késő déli órákban, amikor a gazdák egyes csekély értékű és a következő vásárig még csökkenő árak helyett a napi piaci árak alatt dobják oda állataikat, csak hogy pénzt lássanak és újból ne kelljen megtenniük hiába a nagy utat. A másik vásárlási mód az, hogy teherautókkal kimennek a falvakba, a házaknál keresik fel a megszorult kisgazdákat és megijesztve a folyton eső árakkal, szőszért-borért

vásárolják össze az állatokat, hogy a mészárosok maguk között busás haszonnal osszák el és árusítsák a fogyasztóknak.

Az állatárak az 1930. évben egyébként a következő határok között mozogtak.

Az 1930. évi állatárak.

	páronként	darebonként	kg.-ként
Igás ökör	17—24000	—	16—17
Fejős tehén	—	5—10000	—
Borju	—	—	12—14
Igás ló	11—16000	—	—
Kocsi ló	16—22000	—	—
Sertés hizott	—	—	28—53
Beállítani való	—	—	38—45
Juh	—	500—600	—
Bárány	—	200—300	—

A zuhanó gabona és állatárak magukkal hozták a földárak esését is. Az 1930. évben a földárak a következő határok között mozogtak Erdélyben kt. holdanként.

Kisbirtoknál 50 k. holdig — — 5—30000 L.
Középbirtoknál 100 k. holdig — 5—20000 L.
Nagybirtoknál 100 k. h. felül — 5—15000 L.

A felső határ árak kb. 20 százalékkal estek és a további árcsökkenésekre számíthatunk a föld jövedelmezőségének megszűnte miatt.

A haszonbéréknél is hasonló áresések voltak. Az 1930. évben kiadott földek bére a buza valutához igazodván a kat. holdankénti árak Erdélyben kb. a következő határok között mozogtak.

Kisbirtoknál 50 k. holdig — — 400—800 L.
Középbirtoknál 100 k. holdig — 300—700 L.
Nagyobb birtoknál 100 k. h. felül 250—600 L.

Az E. G. E. egy éve

Az Erdélyi Gazdasági Egylet munkásságának javarészt az 1930. évben Erdély magyar kigazdaközönségének gazdakörökbe való tömörítésére fordította. E munkát már 1929. évben megkezdte az egylet, amelynek eredményeként az 1930. évben 164 gazdakör alapszabályát terjesztette be a kolozsvári törvényszékhez jóváhagyás végett és azóta 141 gazdakör alapszabályát jóváhagyást is nyert. Jóváhagyattak a következő községek gazdaköreinek alapszabályai: Páncélcseh, Magyarfodorháza, Kalotadámos, Nagysármás, Kide, Magyarfenes, Magyarszovát, Mákófalva, Gyalu, Bánffyahunyad, Gyerővásárhely, Magyargyerőmonostor, Zsobok, Magyarbikal, Jákótelke, Sárvásár, Jegénye, Kispetri, Méra, Szucság, Magyarókerke, Ketesd, Türe, Bogártelke, Magyarvista, Darolc, Szentlászló, Szászfenes, Magyarlóna, Középlak, Marosludas, Torockószentgyörgy, Gencs, Avasujváros, Érkörtvélyes, Szilágyzovány, Ipp, Szilágynagyfalva, Szilágygörcsön, Szilágyfőkeresztur, Szilágydobra, Diósd, Szilágyborla, Bihardiószeg, Bihar, Biharfélegyháza, Bélték, Hosszúmező, Kisiratos, Ágya, Végvár, Omor, Algyógy, Déva, Nagybodófalva, Vámosgálfalva, Nagybun, Zselyk, Csikcsatószeg, Csikszentgyörgy, Tusnád, Gyergyótekerőpatak, Ditró, Gyergyóújfalva, Csikménaság, Ujtusnád, Barót, Kőkös, Sepsiszentgyörgy-Szereria, Bodos, Orbaitelek, Székelytamásfalva, Felsőcsernáton, Nagyborosnyó, Nyujtód, Zabola, Páva, Bikfalau, Kovászna, Cernatul de jos, Hosszúfalva, Barcaufalu, Szlána, Nagykapus, Kolozs, Inaktelke, Pata, Pusztakamarás, Mezőkeszű, Vajdakamarás, Gyulakuta, Kolozskara, Kalotaszentkirály, Zentelke, Kajántó, Fejérd, Választ, Kiskapus, Mocsolya, Egrespatak, Kisdoba, Nagydoba, Szilágyzentkirály, Sarmaság, Szilágyásmsond, Szilágypanit, Szilágybagos, Alsócsernáton, Zágón, Kézdimartonfalva, Czófalva, Szacsva, Kisborosnyó, Eresztevény, Sepsiszentkirály, Besenyő, Kálnok, Kilyénfalva, Szotyor, Szentkatolna, Lisznyó, Uzon, Szentivánlaborfalva, Gidófalva, Barátos, Gagy, Nagyenyed, Érmihályfalva, Tenke, Csákova, Torontálkeresztur,

Gátalja, Detta, Magyarszentmárton, Perjámos, Dezsánfalva, Pártos, Marosszentbenedek, Görényzentimre, Mészki, Szárhegy. E községekben a gazdaköri munka megkezdhető és zavartalanul folytatható. Igyekezett az egylet megfelelni az 1929. február 2-án tartott gazdartekezleten a gazdaközönség megszervezésével kapcsolatban reá bízott feladatoknak, amelyről szóló beszámolóját az egylet a március 29-ére összehívott gazdartekezleten fogja megtenni. Az egylet Erdély általános mezőgazdasági viszonyainak javítása érdekében több ízben fordult a kormányhoz feliratilag. Ezenkívül a gazdaközönség különleges kívánásait külön feliratokban juttatta a kormányhoz, így felírt a benzin és petróleum árak, leszállítása, a műtrágyaárak csökkentése, dohánytermelők sérelmeinek orvoslása tárgyában, a kataszteri hivatal fentartása, az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatásügy megszervezése és az alsótól a felsőfokig való kiépítése stb. tárgyában.

Az egyleti tagmozgalom adatai szerint az 1930. évben felvételt: Az alapító tagok sorába: dr. Papp Gusztáv Szamosujvár, dr. gr. Bánffy Miklós Bonchida, Gazdakör Dézsánfalva.

200 lei rendes tagdíj fizetési kötelezettséggel felvették: Ifj. Boér Gábor Maroscsapó, Feldmann Jenő Érmihályfalva, Gazdakör Köbölkut, Jákótelke, Torockószentgyörgy, Sárvásár, Bánffyahunyad, Ágya, Kispetri, Jegénye, Magyarbikal, Méra, Szucság, Ketesd, Türe, Darolc, Bogártelke, Szászfenes, Magyarlóna, Magyarvista, Magyarókerke, Kalotaszentkirály, Magyarokkerke, Gyalu, Tordaszentlászló, Fejérd, Választ, Kajántó, Inaktelke, Kolozskara, Nagysármás, Pusztakamarás, Magyarokkerke, Vajdakamarás, Gyerővásárhely, Kolozs, Kisdoba, Mocsolya, Szilágynagyfalva, Szilágyballa, Szilágygörcsön, Szilágyfőkeresztur, Diósd, Érmihályfalva, Kovászna, Kézdimartonfalva, Árkos, Alsócsernáton, Biharfélegyháza, Tenke, Torontálkeresztur, Omor, Tusnád, Ujtusnád, Hosszúmező, Hitelszövetkezet Magyarfenes, Hitelszövetkezet Gazd. oszt. Zsobok, Katona Ottó Kolozsvár, Kiss István, Ákosfalva, Lukács Ottó Máramarossziget, Luther János Poklisa, Luther Gusztáv Marosujvár, ifj. Palló Imre Kolozs, Szinyei Merse Pál Diód, Szabuka Imre Marosillye, Gazdakör, Mészki, Görényzentimre, Szárhegy, Sarmaság, Szilágybagos, Szilágypanit, Szilágyásmsond, Parca, Gátalja, Csákova, Pártos, Perjámos, Gidófalva, Uzon, Barátos, Kisborosnyó, Zágón, Czófalva, Bélafalva, Szárazpatak, Dálnok, Bita, Sepsiszentgyörgy, Kézdiszentlélek, Kézdiszentkereszt, Maksa, Kézdi-kővár, Gelence, Komolló, Sepsibesenyő, Kálnok, Eresztevény, Kilyén, Rákosi Pál Ilyefalva, Sárossy Pál Kolozsvár, Vitályos György Kolozsvár.

150 leies rendes tagdíj fizetési kötelezettséggel felvették: Kovács Pál Fehérviz, Málnási Andor Keresztvár.

Elhunytak: Dr. Visky László Kolozsvár, Molnár Károly Magyarfráta, br. Jósika Gábor Kolozsvár, Zeyk Dániel Nagyenyed, Köblös István Magyarbikfalva, N. Naláczy Geza Puj, br. Uray János Piskolt, Berki József Kolozsvár, Keresztes István Kolozsvár, Gaál Ödön Mezőszilvás, br. Jósika Lajos Kolozsvár.

Vagyis számokban kifejezve az 1930. évben felvételt az alapító tagok sorába 3 új tag, a rendes tagok sorába 103 új tag. Elhunyt 11 és töröltetett 61 tag. Így az egyesület taglétszáma 1930. december 31-én összesen 889 a múlt évi 855 taggal szemben. A rossz gazdasági viszonyok miatt a tagdíjak oly nehezen folytak be az 1930. évben, hogy az egylet kénytelen volt a hátrálékos tagok részére ügyvédi felszólítást is küldeni.

A Szőlészeti, Borászati és Kertészeti Szakosztály a lefolyt évben bemutatót rendezett a gyümölcsfák kártevő rovarai ellen való védekezési módok bemutatása és ismertetése cél-

jából. A bemutatót dr. Páter Béla ny. gazdasági akadémiai igazgató, igazgató-választmányi tag tartott ismeretterjesztő előadást. A Szakosztály Schöppner Sámuel ny. szőlészeti és borászati felügyelő, szőlőoltvány iskola tulajdonos felajánlása folytán és az ő személyes vezetése mellett Királyfalván egy héti tartó ingyenes szőlő oltvány készítő tanfolyamot rendezett a kigazdák részére, akiknek a községben díjtalanul való elszállásolásáról dr. Illyés Géza gazdaköri elnök vezetése alatt a helyi gazdakör tagjai gondoskodtak.

A Szakosztály a kétségbeejtő borértékesítési viszonyokra való tekintettel foglalkozott az erdélyi minőségi borok exportjának a kérdésével. Abban a reményben, hogy Lengyelországba rentabilisan lehetne bort exportálni a folyó évben meg is alakult a törvényes formáknak megfelelő keretek között a Szakosztály patrónátusa alatt az Erdélyi Borszindikátus, mely hivatva lesz a tervet megvalósítani.

A Szakosztály április 3—5. napjain Kolozsváron egy ingyenes gyümölcsészeti tanfolyamot rendezett a Szakosztály útján gyümölcsfacsemetét vásároló gazdakörök számára.

A Cukorrépatermelői Szakosztály folytatta programmszerű munkásságát a termés szervezése, termelői érdekek védelme terén. A répa átadásokhoz ellenőroket küldött ki minden átadó állomáshoz, így az itt-ott felmerülő nézeteltérések nagyrészt elkerülhetők és sémán elintézhetők voltak.

Az ellenőri teendőket Török Bálint és Hatfaludi István vezetése alatt ellátták: dr. Jenei István Marosvásárhely, Mezőbánd, Mezőgerébenes, Mezőrűcs, Mezőszentmárton, Királyfalva, Nagynyulas, Illyés Sándor Szászrégen, Gruffner Mihály Petele, Csekme Ferenc Gerenyészeg, Kristóf János Sáromberke, Tavaszi D. Nagyernye, Torday J., Gergelyé, Marosszentgyörgy, Simcsó Mihály Nyárádtó, Nagyteremi, Éltető Dániel Folyfalva, Adorján Zoltán Ákosfalva, Molnár István Mezőpagoácsa, Katona Lajos Mezőmadaras, Mezei Sándor Názánfalva, Stoika János Radnót, Bydeskuty György Maroscsapó, Csiszér Ákos Marosludas, Szabó Márton Kerelószentpál, Tézsla István Mezőzáh, Ósz Lajos Mezőszengyel, Márk Samu Mezőméhes, Pinteá Emil Báld, Nagy József Torda, Virágosvölgy, Péter Ferenc Székelykocsárd, Horváth Béla Felvinc, Neményi József Maroscsúcs.

A Szakosztálynak két tagozata van, egy Aradon és egy Marosvásárhelyen. Az aradi tagozat 5, a marosvásárhelyi 3 ülést tartott. A Szakosztály a Barcasági Cukorrépatermelők Szövetségével állandó szoros kapcsolatot tartott fenn és a termelők és gyárak képviselőiből alakított Bukarestben működő vegyes bizottságban, mely a termelési feltételek és árak megállapítására van hivatva, közösen képviseltette magát Konner Frigyes képviselő útján. A Szakosztály cukorrépatermelők kényszer szindikátusba való tömörítésének terve ellen a rendelkezésére álló eszhezökkel küzdeni fog.

Az E. G. E. Kolozsmegyei Szakosztálya élénk tevékenységet fejtett ki elsősorban is a vármegye kigazdaközönségének megszervezése terén. A megalakult gazdakörök, ahol a hatóságok akadályokat nem gördítettek a gazdakörök tevékenykedése elé, munkába is állította. Nagyobb mennyiségű vetőmagot osztott ki a vármegyei mezőgazdasági kamara segélyakciójának igénybevételeivel. Tenyészállatokat közvetített a gazdaköröknek és azok árának kifizetéséhez kölcsönt szerzett. Nagyobb tömegben szerzett be ekéket a gazdakörök útján a kigazdák részére és azok részletben való kifizetéséhez olcsó bankgaranciát szerzett a Szakosztály. Több ezer darab gyümölcsfa csemetét és szőlőoltványt osztott ki 30—40 százalékos kedvezmények mellett. 30 gazdasági előadást tartott, 16 esetben gazdasági tárgyú filmbemutatóval. Gépbemutatót rendezett a Szakosztály. Gazdasági tárgyú iro-

dalmi munkákra 1500 leies pályadíjat tűzött ki, az iskoláknak a gazdaköri célokra való használata érdekében eljár, a tagok herevető-magjának kedvezményes áron való tisztítását lehetővé tette stb.

A *Növénytermelési és Értékesítő Szakosztály* szaktanácsokkal szolgált az egyesület tagjainak növénytermelési, növénynevelési, műtrágyázási stb. kérdésekben.

Az *E. G. E. Irodalmi és Könyvkiadó Vállalati Szakosztályának* kiadásában eddig 63 füzet jelent meg, amelyekből jelenleg 19 kiadvány van raktáron. A Szakosztály kiadásában megjelent füzetek árát a változott nyomdai munkabér viszonyokra való tekintettel mérsékeltlen felemelte, fentartotta azonban a tagok részére a kedvezményeket, nagyobb vásárlások esetében.

A *Dohánytermelési Szakosztály* a dohánytermelők legsúlyosabb sérelmeinek megállapítását és orvoslását tűzte ki célul. A sérelmek orvoslása érdekében úgy a monopól vezérgazgatóságához, mint a kormányhoz felírt több ízben, azonban eredménytelenül. A dohánybevételek a lefolyt évben is a termés negyedértékén történt, amiért az idén már sok gazda felhagyott a dohánytermeléssel. A Szakosztály a folyó évben az Eszakerdélyi Dohánytermelők Szövetségével, valamint a bánáti dohánytermelőkkel együttesen fogja felvenni a küzdelmet a legszélesebb mederben a sérelmek orvoslása érdekében.

A *Biztosítási Szakosztály* biztosítási ügyekben állott a gazdaközönség szolgálatára. A tagoknak a „Minerva” Biztosító R.-T.-ot ajánlotta és ajánlja, mint egyedüli kisebbségi és kartellen kívül álló, legolcsóbb díjtételekkel dolgozó intézetet, mely vitás esetekben aláveti magát az E. G. E. által delegálandó szakbizottság döntésének.

A *Lótenyésztési Szakosztály* az 1930. év folyamán megszűnt, mivel az a földreform kapcsán alakult meg és érdemleges működést csak az esetben tudott volna kifejezni a köz javára, ha a földreform végrehajtása alkalmával meglevő 75 ménes számára szükséges terület a kisajátítás alól mentesíthető lett volna és a ménesek fenmaradása is ez alapon biztosítható lett volna.

Erdélyi Gazda. A szakismeretek terjesztését szolgálta az egyesület hivatalos lapjának, az Erdélyi Gazdának kiadásával. Az Erdélyi Gazdában közölte a gazdákat érdeklő gazdasági vonatkozású törvényeket, rendeleteket, napi eseményeket, híreket, stb. Az Erdélyi Gazda 6—10 oldal terjedelemben havonta kétszer jelent meg. Az egyesület tagjai 150.— lei kedvezményes áru előfizetési díj mellett kapták.

Közgazdasági sajtótudósító címen az egyesület az erdélyi magyar napi- és szaklapok szerkesztősegei számára kézirattal gyanánt egy külön időszakos lapot ad ki. E tudósító rendeltetése a napi- és sajtó útján is tájékoztatni a gazdasági tárgyú híreket felől a gazdaközönséget. A tudósító 1930-ban 13. évfolyamában jelent meg az E. G. E. kiadásában.

Tanulmányi kirándulást rendezett az egyesület Magyarországra, a budapesti tenyészállatvásárra és ennek kapcsán Magyaróvár, Moson, Szolnok, Levéte, Kapuvár, Gödöllő, stb. vidékére. E kirándulásnak 152 résztvevője volt. Megismételte a lefolyt évben is az egyesület a kisgazdák részére Németországba rendezett korábbi tanulmányi kirándulásait is, amelyre 4 gazdafiú jelentkezett. Ennek a tanulmányi kirándulásnak tartama egy félesztendő volt, amely idő alatt az erdélyi ifjak megismerkedhettek az előre haladott németországi gazdasági kultúrával.

Az 1930-ban esedékessé vált *mezőgazdasági kamarai választások* előkészítésében az egyesület jelentékeny részt vállalt az erdélyi magyar mezőgazdasági érdekek képviselőinek a lehetőség határain való biztosítása céljából.

Az *Erdélyi román. kath. Státus* a tanítók részére Csikszeredában egy továbbképző tanfolyamot rendezett, amelyre előadó kiküldését kérte az E. G. E.-től. Az Egyesület dr. Nagy Endrét, a Szamosmegyei Gazdasági Egyesület titkárát kérte fel az előadások megtartására.

Tözsdeankétot rendezett az egyesület szept. hó 5-én Kolozsváron, amelyen a kisgazdák a tözsdei életbe való bekapcsolódásának módjait ismertette az egyesület.

Az *Erdélyi Gazdasági Egyesület* az Erdélyrészi Méhész Egyesület jubiláris méhészeti kiállítását, valamint a Szamosmegyei Gazdasági Egyesület szamosújvári mezőgazdasági kiállítását a lehetőség határáig a rendelkezésére álló eszközökkel támogatta.

Az *egyesület gyűjteménytára.* Tordai György nyug. magvizsgáló állomási vezető adománya folytán egy 1500 féleségből álló igen értékes maggyűjteménnyel gyarapodott, amely nemes adományért az egyesület nevében e helyen is hálas köszönetet mondunk.

Véleményt és szaktanácsot adott az egyesület hatóságoknak, társ- és rokonegyesületeknek és magánosoknak, választmányi, elnöki és titkári uton, növénytermelési, értékesítési, takarmányozási, kertészeti, szőlészeti, borászati, műtrágyázási, birtokpolitikai, szövetkezeti, vámügyi stb. kérdésekben. Bizonyítványokat állított ki a tagok kérésére különböző ügyekben. Számos esetben járt el az egyesület a tagok magánügyeiben is az illetékes hatóságoknál, magvizsgáló állomásnál, stb.

Képviseletet magát az egyesület 1. a Minerva Biztosító R. T. igazgatóságában, 2. a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének igazgatóságában és felügyelőbizottságában, 3. a Kolozsvári Mezőgazdasági Kamarákban, 4. a Hangya Központ közgyűlésén, 5. a Kolozsvári Gazdasági Egyesületben, 6. a budapesti tavaszi tenyészállatkiállítás és vásár megnyitásán, 7. az Erdélyrészi Méhész Egyesületben, 8. az Országos Magyar Párt szatmári nagygyűlésén, stb.

Az *egyesület belétét illetőleg* van szerencsénk jelenteni, hogy a titkári hivatal 1845 drb. aktát iktatott, 1850 postakönyvi tétel szám alatt több mint 28.000 levelet küldött szét és 1343 pénztárkönyvi tételt vezetett át. Az egyesület igazgató-választmányja 2, a szakosztályok 2 gyűlést tartottak. Ezenkívül 2 bizottsági ülés, 1 rendes közgyűlés tartatott. A titkári hivatal látta el az Erdélyrészi Méhész Egyesület, a Kolozsvári Gazdasági Egyesület munkakörét is, valamint az „Erdélyi Gazda”, „Méhészeti Közönlöny” és „Közgazdasági Sajtótudósító” szerkesztését és a kiadóhivatali teendőit. Ezenkívül titkár heti 1—1 órán a kolozsvári református és unitárius theológián a falufelkészítést, mint rendes tantárgyat adta elő és több oldalról történt felkérésre számos ismeretterjesztő szakelőadást tartott, a kül- és belföldi szaklapok részére is dolgozott.

Titkár 45 napon volt hivatalos úton. Az E. G. E. tisztikara rendezte meg 1930. szept. havában az Erdélyrészi Méhész Egyesület 50 éves jubiláris ünnepségeit, kiállítását, diszkyűlését, kongresszusát, szakelőadásait és méhészeti tanfolyamait is. Titkár ezenkívül a kolozsmegyei mezőgazdasági kamara alelnöki tisztségét is betöltötte.

Az *egyesület anyagi viszonyairól* a zárszámadások nyújtanak részletes tájékoztatást. Az egyesület jövedelmét képezték a lefolyt évben az alap- és forgatóke kamatok és egyleti és szakosztályi tagdíjak, továbbá a közvetítésekből, az „Erdélyi Gazda” előfizetési és hirdetési díjaiból, stb. befolyt összegek.

Mélyen tisztelt Igazgató-Választmány!

Alulírottak az Erdélyi Gazdasági Egyesület 1930. évi zárszámadásának megvizsgálására kiküldetvén, ezen tisztünkben eljárunk, a számadásokat folyó évi március hó 4-én megvizsgáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőkben megtenni.

A pénztári napló bevételi és kiadási tételeit szabályszerűen kiállított utalványok, nyugták, számlák, ellennyugták és egyéb okmányokkal összehasonlítottuk és azokat helyeseknek találtuk, megvizsgáltuk a főkönyv, segéd- és számlakönyvek rovatait és itt is mindent a legnagyobb rendben találtunk.

Javasoljuk, hogy az elnökségnek és a pénztárnok urnak a felmentvény megadásáért.

Kolozsvár, 1931. március hó 4.

Brutsi László,

Dr. Darkó Ákos,

számvizsgáló bizottsági tagok.

Törvények, rendeletek.

Milyen szőlőfajták ültetését engedélyezi a kormány? A földművelésügyi minisztérium 301.543—1930. és 3—1931. számok alatt rendeletet adott ki, mely az ország területén ültethető szőlőfajtákat szabályozza. A rendelet a következő alanyiszőlők használatát engedélyezi: Berlandieri x Ripária Teleki 5 BB., Berlandieri x Ripária Teleki 8 B., Berlandieri x Ripária 420. A., Ripária x Rupestris 101, Ripária x Rupestris 3309., Ripária Portális, Chasselas x Berlandieri 41 B., Aramon x Rupestris Ganzin 1., Mourvedre x Rupestris 1202. Engedélyezett csemegeszőlők: Chasselas doré (arany), Chasselas rouge (piros), Chasselas Napoleon, Kecskecsü fehér (Coarnă albă), Kecskecsü fekete, Dattier de Bayrouth, Hamburgi muskotály, Csaba gyöngye, Royal Vineyard, Raisin de Calabre. Engedélyezett borfajok: Aligote, Hólyagos (Băscata), Braghina, Fekete Kadarka, Fehér Burgundi (Chardonnay, Pinot Blanc), Crăcana, Crămpoșie, Corb (negru vartos), Kárhenet Sauvignon, Leányka és Királyleányka, Vékonyhéju (Frâncușa), Furmint (som), Galbena, Tramini, Járdovány (Gordan), Kőverszőlő (grasa), Mustosfehér (Mustoasa de Ardeal), Muscadelle de Bordelais (Nagy Sauvignon), Muscat de Fortignan rouge, Muscat Ottonel, Fekete Burgundi (Pinot noire), Szürke barát (Ruhlandi, Pinot gris), Rajnai és Olasz Riezing, Sauvignon, Seina (negru moale), Piros- és zöld-szilváni, Tămăioasa (Bușuioc) românească. Fentidézett rendelet második cikke 250—5000 lejig terjedő büntetéssel sújtja mindazokat, akik másfajta szőlőket ültetnek. Elrendeli egyben azoknak az ültetési szőlőtőkéknek kiirtását, melyek más fajtájuk, azon szőlőoltványtelepektől pedig, melyek más fajtákat is szaporítanak, megvonja a működési engedélyt. A rendelet, mely feltétlenül helyesbítésre szorul, elhamarkodottnak tartjuk.

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD·JUD·ALBA

Szállítunk kifogástalan minőségben és előnyös árak mellett: Berlandieri x Riparia,

Riparia portolis,

Riparia x Rupestris

alanyvesszőket nagykiterjedésű enyedi, medgyesi és buiteai anyatelepünkről. — Akinek alanyvesszőre szüksége van, kérjen okvetlenül tőlünk is ajánlatot.

Arjegyzék kívánatra díjtal

TARTOZIK

Erdélyi Gazdasági Egylet 1930 évi zárszámadása

KÖVETEL

Sorsz.	Megnevezés	Lei	b.	Lei	b.	Sorsz.	Megnevezés	Lei	b.	Lei	b.
6	Alapítványi kötelezvény			76000		2	Alapítói tagdíj			170769	31
11	Értékpapír			1200		3	Mészáros-féle szerv. alapítvány			100000	
8	8316 sz. Szerv. alap betét könyve			100000		4	Mészáros-féle vándortanítói alapítvány			100000	
9	7766 sz. Vándortanítói alap			100000		5	Folyószámlai hitelező			372000	
10	Esedékes betéti kamat 1930-ra			20132		12	Berendezési tárgyakból 10 % leírás			2047	
7	Egyleti ingatlan			59500		18	Irod. és Könyvkiadó Vállalat			3913	
12	Berendezési (leltári) tárgyak			20470		16	Rendes tagdíj és alap. kamat			91450	
18	Irod. és Könyvkiadó Vállalat			198		17	„Erdélyi Gazda” előfiz. és hird. díjai			112330	
17	„Erdélyi Gazda” előállítási költség			142978	25	19	Ingatlan jövedelem			76020	
19	Ingatlan javítás költség			13996		21	Szervezkedés, oktatásügy			200828	
20	Adók			38542		23	Cukorrépa sz. o.			60009	
21	Szervezkedés, oktatásügy			34652		25	Rendkívüliek			456758	
23	Cukorrépa sz. o.			99177		22	Vegyések			111624	
25	Rendkívüliek			342523	50	26	Kamatok			20132	
22	Vegyés			124521	25						
26	Kamat			53690							
24	Tisztviselők és alkalmazottak fizetése			193700							
15	1929 évi veszteség áthozat			451040	26						
14	Pénztári készlet			5560	05						
				1877880	31					1877880	31

Kolozsvár, 1930. december 31.

Török Bálint s. k.
titkár.Szász István s. k.
alelnök.Csányi István s. k.
pénztáros.

Fenti zárszámadást megvizsgáltuk és az E. G. E. könyveivel és főkönyvével összehasonlítva rendben találtuk.

Kolozsvár, 1931. február 28.

Brutsi László s. k.
számvizsgáló biz. tag.Darkó Ákos s. k.
számvizsgáló biz. tag.

VAGYON

Erdélyi Gazdasági Egylet 1930 évi mérlege

TEHER

Sorsz.	Megnevezés	Lei	b.	Lei	b.	Sorsz.	Megnevezés	Lei	b.	Lei	b.
	Alapítói tagdíj kötelezvény			76000			Alapítói tagdíj			170769	31
	Egyleti ingatlan			59500			Mészáros-féle szerv. alapítvány			100000	
	8316 sz. szerv. alapítv. betéti könyve			100000			Mészáros-féle vándortanítói alapítvány			100000	
	7766 sz. vánd. tanítói alapítv.			100000			Folyószámla			372000	
	Értékpapír számla			1200							
	Berendezés számla			18423							
	Esedékes betéti kamat			20132							
	Készpénz készlet			5560	05						
	Egyenleg			361954	26						
				742769	31					742769	31

Kolozsvár, 1930. december 31.

Török Bálint s. k.
titkár.Szász István s. k.
alelnök.Csányi István s. k.
pénztáros.

Fenti mérleget megvizsgáltuk s azt az E. G. E. könyveivel és főkönyvével összehasonlítottuk és mindenben egyezőnek és helyesnek találtuk.

Kolozsvár, 1931. február 28.

Brutsi László s. k.
számvizsgáló biz. tag.Darkó Ákos s. k.
számvizsgáló biz. tag.

BEVETEL

Az E. G. E. 1931 évi költségelőirányzata

KIADÁS

Sorsz.	Megnevezés	Lei	b.	Lei	b.	Sorsz.	Megnevezés	Lei	b.	Lei	b.
1	Rendes tagdíjak, alapító tagdíj kamat			80000		1	Adók, ingatlan fenntartás			32000	
2	Alapító tagdíj			10000		2	Fizetések			186000	
3	Házbér			70000		3	Tiszteletdíjak			8000	
4	Erdélyi Gazda előfizetési díja			60000		4	Vegyés (fűtés, világítás, iroda, posta, telefon)			60000	
5	Erdélyi Gazda hirdetés díjából			40000		5	Erdélyi Gazda előállítása			88000	
6	Kamatokból			20000		6	Irod. és Könyvkiadó Vállalat sz. o.			500	
7	Irod. és Könyvkiadó Vállalat sz. o.			5000		7	Cukorrépatermelői sz. o.			120000	
8	Cukorrépa termelői sz. o.			150000		8	Leltári tárgyak beszerzése			5000	
9	Szőlészeti és Borászati sz. o.			10000		9	Rendkívüliek			95500	
10	Rendkívüliek			150000							
				595000						595000	

Kolozsvár, 1930. december 31.

Török Bálint s. k.
titkár.Szász István s. k.
alelnök.Csányi István s. k.
pénztáros.

EGYLETI ÉLET

Az E. G. E. igazgató-választmánya

a héten ülést tartott, amelyen dr. gr. Bethlen György elnökölt. A nagy számban megjelent tagok Török Bálint titkár előterjesztése alapján tudomásul vették, hogy az egyesület lépéseket tett a kormánytól az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatás kiépítése: a magyar magánalapítású földmives iskolák visszaadása és a magyar vidékeken levő földmives iskolákban magyar tagozatok felállítása érdekében. Az egyesület a március 20—25. napjain megtartandó budapesti tenyészállatkiállítás és vásár megtekintésére egy tanulmányi kirándulást rendez, amelyre közel 100 résztvevő jelentkezett. — Az E. G. E. a folyó évben Marosvásárhelyen rendezi meg a Marosmegyei Földmives Szövetséggel karöltve az őszi vándor mezőgazdasági termény-, gép-, eszköz- és anyagkiállítását. A választmány elfogadta a program-tervezetet, majd tudomásul vette a 143 gazdakör alapszabályainak a törvényszék által történt jóváhagyását, valamint a Bánsági Magyar Gazdasági Egyesületnek az E. G. E. fiókja gyanánt való megalakulását. Az Egyesület jelentékeny részt vett a mezőgazdasági kamarai választások előkészítésében, az erdélyi magyar gazdaközönség érdekeinek a mezőgazdasági kamarákban való képviselhetése céljából. A közgyűlés tárgyait előkészítése után a Cukorrépa-termelői, Dohánytermelői és Kolozsmegyei Szakosztályok jelentését vette tudomásul a választmány és a Szőlészeti és Borászati Szakosztálynak, az erdélyi borszindikátus megalakítása és a Lengyelország felé irányuló borexport megteremtése érdekében tett intézkedéseit helyesléssel fogadta. Az erdélyi jellegű magyarfajta bikák iránt több érdeklődés történt a magyarországi nagyobb uradalmak részéről az egyesület útján. Az egyesület a legjobb erdélyi tenyészteket felhívta ajánlataik megtételére. A vevők a napokban érkeznek Erdélybe az apaállatok megtekintése céljából. Végül 19 új tag felvétele után az indítványok rendén a választmány elhatározta, hogy az erdélyi kataszter fenntartása érdekében ismételen is felir a kormányhoz.

Elmaradt az E. G. E. Cukorrépa-termelői Szakosztályának marosvásárhelyre hirdetett gyűlése. Külön értesítések és a napilapok útján is közölte a Szakosztály, hogy a március hó 5-re Marosvásárhelyre hirdetett cukorrépa-termelői gyűlés elmarad a váratlanul közbejött és elháríthatatlan akadályok miatt. — A marosvásárhelyi mezőgazdasági kamara elnöksége a román termelők meghívását nem mondta vissza a Szakosztály kérésére, hanem kibóltatta a községekben, hogy jöjjenek be Marosvásárhelyre. A gyűlésen a Szakosztály jelenvolt alelnöke bejelentette, hogy a Szakosztály lemondta a gyűlés megtartását, ennek ellenére Román János marosmegyei kamarai elnök elnöklete alatt megalakult egy cukorrépa-termelő egyesület. Köztudomású, hogy a cukorrépa-termelők kényszerszindikátusba való tömörítését vette tervébe a kormány. Az erre vonatkozó törvény még nem került a parlament elé. Az E. G. E. Cukorrépa termelői Szakosztálya a törvény életbelépte előtt korainak tartotta és tartja egy új alakulat létesítését, ezért a kérdésben való elhatározását a törvénytervezet megszavazása utáni időre tartotta és tartja fenn.

A termelők tájékoztatására közöljük, hogy a cukorgyár a 80 lejes alapár felett még 10 lej 24 banit fizet a tavalyi répaért. A tetemes pótlásnövekedés oka az, hogy az

1930. évben kivitték 1000 vagon cukrot és most meg szállítja a kormány a cukorárakat. A kiviteli cukor ára kg-ként 4 lej volt. A jövőévi répaárak még nincsenek véglegesen megállapítva, soraink irásakor 90—98 lej körül folynak a tárgyalások. A cukorárak szállítása esetén reméljük, hogy a szállított cukorarat nem veti ki a kormány adó címén. A fogyasztó és termelőközönség a mai kg-kénti 10 lejes fogyasztási adó szállítását is elvárja. A mai cukoradó mellesleg megjegyezve kb. 80 lejes répaárért felel meg.

Az E. G. E. Cukorrépa-termelői Szakosztálya közelebről ülésre hívja a termelőket. A gyűlés idejét idejében közölni fogjuk.

A Háromszékvármegyei Gazdakör február 4-én tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés felhívta a gazdakörök vezetőit, hogy a gazdakörök tagjai részére közösen szerezzenek be gépet, vetőmagot, gyümölcsfacsemetét, répa- és szőlőszükségleteiket, mert ezáltal azokat sokkal kedvezményesebb áron tudják megvenni. Felhívta a közgyűlés a gazdákat, hogy a lencse vetőmagot minél jobban rostálják meg, mert minél nagyobb szemű lencsét vetnek el, annál szebb termést fognak elérni. A közgyűlésen a környékbeli gazdakörök tagjai és vezetői igen szép számban voltak jelen.

A szamosmegyei Gazdasági Egyesület 1931. február 27-én tartotta évi rendes közgyűlését gr. Bethlen Béla elnöklete alatt. A közgyűlésen a választmány évi jelentésében rámutatott arra a nehéz helyzetre, amelyben a gazdák szynylódnak. Kimutatta, hogy az elmúlt évben Amerikában a vetésterületek szaporodásának következtében Európa 71.5 millió dollárt veszített azáltal, hogy Európában a vetésterületek nemhogy szaporodtak, de csökkentek. Az egyesület az elmúlt évben a nehéz gazdasági viszonyok dacára is igyekezett a gazdatársadalom segítségére lenni, kedvezményes vetőmagot, gyümölcsfacsemetét, gépeket és permetezőanyagokat beszerzésével, azoknak a gazdáknak között való kiosztásával. Az egyesület a gazdák gabonaneműit egytételben értékesítette, így a gazdák magasabb árakat kaptak az eladott gabonáért. Képviseltette magát az egyesület a Méhészeti Egyesület jubiláris kiállításán, gazdasági kiállítást rendezett Szamosújváron október 12—13. napjain, gazdasági előadásokat tartott a gazdák részére, azonkívül gazdasági film bemutatásával igyekeztek a gazdák szakszerű tudását elősegíteni. Minta gyümölcsösökben a gyümölcsfákat ingyenesen permeteztette meg az egyesület.

Az aradi cukorgyár megkezdte a cukorrépa-termelői szerződés kötését. Az E. G. E. Cukorrépa-termelői Szakosztálya aradi tagozata megállapította a gyár igazgatóságával közösen az új termelői szerződés szövegét. A beváltási árat illetőleg mindkét fél kötelezőleg elfogadta a kormány által megállapítandó répaárakat. A gyár az idén 2000 kat. hold répa- és cukorrépa-területre szerződik.

A berecki gazdakör (Háromszékmegye) értesít, hogy a gazdaköri tagok minden kedden, csütörtökön, szombaton este és vasárnap délután kaszinószerűleg összegyűlnek. Hangosan felolvassák a lapokat, szórakoznak és tanulnak szakkönyvekből is. Az őszi műtrágyázási kísérleteket állítottak be, a legelőket és kaszálókat felújítását vették programba és a munkálatokat már meg is kezdték. Ajánlottuk a szudáni fű kipróbálását is.

Vegyes közlemények

Az E. G. E. magyarországi tanulmányi kirándulására összesen 102 utas jelentkezett. A kiránduló társaság március 16-án indul és 25-én érkezik vissza Erdélybe.

Kerületi kamarát alakít 18 erdélyi vármegyei mezőgazdasági kamara. A kolozsvári tartományi igazgatóság folyó hó 11-ére Kolozsvárra hívta az erdélyi gazdasági tanácsosokat. A Moldován Valér dr. tartományi igazgató elnöklete alatt lefolyt népes értekezlet Moldován Valér dr. bevezető előadása után egyhangulag kimondta, hogy kívánatosnak tartja, hogy a kolozsvári igazgatóság fennhatósága alá tartozó 18 vármegyei mezőgazdasági kamara egy körleti kamarába tömörüljön Kolozsvár központtal. A körleti kamara célja a speciális erdélyi érdekek egyöntetű képviselése a bukaresti kamarai unióban. Ugyanez az értekezlet foglalkozott a folyó év szeptember havában Kolozsváron rendezendő tenyészállatvásár rendezésének kérdésével. Egyhangulag kimondta az értekezlet a vásár megtartásának szükséges voltát és megállapították az egyes vármegyei kamarákra kivetendő hozzájárulási költségek arányát is. — A vásárra küldendő anyagot a megyei kamarák felküldés előtt felülvizsgálják. — A cél a külföldi figyelmének az erdélyi tenyészállatokra való terelése. A kiállításra az apaállatokat beszerezni óhajtó községek is elküldik delegátusaikat. Az értekezleten a kolozsmegyei kamara meghívása folytán Török Bálint az E. G. E. titkára is jelen volt. Felszólalásában azon kívánságának adott kifejezést, hogy a vásár kiállítással kapcsolatos össze, azon az állami tulajdonú képező tenyészanyag is kerüljön bemutatásra versenyen kívül és a rendezőség különös súlyt fektessen a magyar fajta bikák felhajtására, mert ez iránt ma is van kereslet és főleg ez iránt remélhetjük a külföld érdeklődését.

Az értekezlet napján délután több szakelőadást tartottak a kolozsvári gazdasági akadémia tanárai az egybegyűlt gazdasági tanácsosok számára.

Megalakult a küküllőmegyei borszindikátus. A napokban megalakult Medgyesén a küküllőmenti borszindikátus. Már ezelőtt is voltak községi szindikátusok Bázna, Bolkács, Bogáros, Szászivánfalva, Nagykelemező, Acél, Medgyes, Muzsna, Nemes, Riomfalva, Nagybaromlak, Magyaros községekben. A szindikátus céljai: 1. A bors- és gyümölcsstermelés és pincegazdaság érdekeinek képviselése. 2. A bor- és gyümölcsstermelők terményeinek elhelyezése. 3. A bor- és gyümölcsstermelők részére szükséges anyagok: rézgálic, raffia, drót közös beszerzése. A szindikátus főfeladata elsősorban a meglévő nagy borkészletek értékesítése.

A székelykereszturi hagyományos február 28-iki bikavásár a gazdasági viszonyokhoz mérten elég jól sikerült. Felhajtottak 72 drb. bikát, ebből eladásra került 34 drb., melyek közül 19 drb-ot más vármegyéktől, míg 15 drb-ot a megyebeli községek vásároltak meg. Több bikát díjjal tüntettek ki. A díjakat a Vármegyei Gazdasági Egyesület és a Mezőgazdasági Kamara adták.

Megkezdődött a cukorrépa munkások szerződésének. Tekintettel a súlyos répaárakra indokolt, hogy a művelési költség is olcsóbbak legyenek. Értesülésünk szerint Libánfalván és környékén kat. holdanként 40—45 litervéka tengerivel és a szokásos konvencióval kötöttek szerződéseket. Fentieket tájékoztatás céljából közöljük.

PIAC.

Az enyhe tél következtében gyümölcs-termésünk igen nagy veszedelemnek van kitéve. A kártékony rovarok ugyanis az enyhe tél folyamán nem pusztultak el, ezért felhívjuk gazdatársaink figyelmét, hogy a tavaszi gyümölcsfa permetezéseket ne mulasszák el, mert ezáltal igen sok kártévőt lehet megsemmisíteni. A permetezések keresztülvitelére vonatkozólag részletes tájékoztatót küld az egyesület az érdeklődők számára.

A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértőlulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a Ferenc József vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Tenyészállatvásár Medgyesen. Folyó év március hó 20-án, úgy mint minden évben az idén is meg lesz tartva Medgyesen a simmenthali tenyészvásár, ami mindég nagy érdeklődést keltett. Nagyszámu tenyészanyag kerül eladásra a simmenthali tenyészkerületből, így alkalma nyílik minden tenyésztőnek, kiváló tenyészállatok beszerzésére. Mivel a vásártéren fedett helyiségek vannak az állatok részére, a vásár rossz időben is meglesz tartva.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lej Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeres áron számítatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 40 lej

Ispáni állást keresek azonnali belépésre. Koránkelő, erélyes, szorgalmas vagyok. Igényeim szerények. Cim a kiadóban, 371

Olcson eladó egy 1225-ös keveset használt cséplőgarnitúra teljes felszereléssel, — International traktorral és ekével. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó 82 k.-hold prima sik szántó Iliá állomás mellett teljes felszereléssel, épületekkel, gépekkel, 28-as legújabb típusu Cormik tárcsával, Ford traktorral, vagy an ikül. 372

Allást keres földmives iskolát, tejellenőri tanfolyamot, motorkezelői és söffőri tanfolyamot technológián végzett 40 éves, kis családú, román, magyar német nyelvtudással. Cim; Szabuka gazdaság Iliá, jud Hunedoara. 372

Német nemes sertések egy éves tenyészkan és koca, mely március végén malacozik eladó, Boros Glájariá (Görgönyüvegcsör), posta Gurghiu (Görgény-szenlimre), jud. Mures. 373

Szőlőbérlet. A Bethlen-kollégium 16 holdas miriszlói szőlőjének részes művelésére vagy bérbe vételére 1931 május 1.-i lejáratú pályázatot hirdet. — Részletes feltételek a kollégium gazdasági hivatalában Aiud-Nagyeneden megtekinthetők. Dóczy Ferenc rektor-professzor. 375

Szállítunk elsőrendű 346
szőlőoltványokat és napsugaras hegyi
amerikai alanyvesszőket. fekvésről származó
Leszállított áruk. — Árjegyzéket ingyen küldünk.
A medgyesi gazdasági tanintézet
szőlőoltványtelepe. Telefon 104.

Fajtaazonossági és csiraképeségi
garancia mellett ajánljuk 362
legkiválóbb minőségű eredeti Németországból impor-
tált konyha- és virágkert, gazdasági takarmány és
fűmagvainkat, valamint eredeti quedinburgi importált
takarmányrépamagunkat
„ERFURTH” SALAMON ÉS STEFAN
magtermelés, magkereskedés
Kolozsvár, Piața Mihail Viteazul (Széchenyi-lét) 38
Legkisebb rendelést is azonnal postázunk. — Árjegyzék ingyen!

Kolozsvári gabonaárak. Tengeri 220, zab 340, buza 300, árpa 280, bab 520 Lei 100 kg-ként.

Temesvári piaci árak. Buza 290, tengeri 225, zab 280, árpa 280, lencse 500, bab 750 Lei 100 kg-ként.

Brassói gabonaárak. Buza 340—390, rozs 240—260, zab 320—340, tengeri 250—270, sörárpa 380—400, takarmányrépa 250—270 L 100 kg-ként.

Budapesti tőzsdei árak. Tiszavidéki 79 kg-os buza 447.93—455.50 (15.20—15.50 P), rozs 323.40—326.34 (11—11.10 P), takarmányárpa 485.10—499.80 (16.50—17 P), sörárpa 499.80—651.50 (17—22.50 P), zab 558.60—580.65 (19—19.75 P), tengeri 385.14—430.71 (13.10—14.65 P) Lei 100 kg-ként.

Kolozsvári állatarak. Hizott sertés I. o. 26—27, II. o. 22—24, hizott ökör I. o. 22—23, II. o. 18—20 Lei élősúly kg-ként. Fejős tehén 8000—13000 Lei drb-ként, bárány 280—500 Lei páronként.

Brassói állatarak. Hizott ökör 18—20, sertés 18—21 Lei élősúly kg-ként.

Budapesti állatarak. Hizott sertés I. o. 32.40—32.42 (1.15—1.16 P), sonkamalac I. o. 38.22—41.16 (1.32—1.42 P) Lei élősúly kg-ként.

Kolozsvári zöldségárak. Murok 3, hagyma 4, petrezselyem 8, fokhagyma 20, burgonya 3 Lei kg-ként. Vöröskáposzta 4, zeller 2, cékla 2, karalábé 2 Lei drb-ként.

Tej és tejtermékek árai Kolozsváron. Tehén tej 5, bivaly tej 8, tejszín 40 Lei literenként. Vaj 100, tehénturó 20, juhturó 40, csemege sajt 90 Lei kg-ként.

Szőlőoltványok ugymint amerikai sima és gyökeres vesszők a legkeresettebb fajokból, legjobb minőségben, garantált fajtisztán kaphatók:
Caspari Fr.-nél, Medgyes-Medias,
Jud. Tárnavá-Mare.
347 **Árjegyzék ingyen.**
„NEUBURGER” KÜLÖNLEGESSÉG.

Árainkat leszállítottuk,

tehát nincs mentsége Önnek, ha hagyja gyümölcs-fáit az idén is tönkremenni.

Permetezzen a tél folyamán, rügyfakadás előtt, levél-, pajzs-, vértetű, valamint mindenemű kártevő ellen

„DENDRIN”-nel

vagy a kérszeres erősségű

„NEODENDRIN”-nel

Pár héttel rügyfakadás előtt pedig permetezzen lisztharmit, monilia, gombák ellen bordói lével kevert

„AMONIL”-lal

Ne feledje el „SOTOR” hernyóenyvgyűrűjét ujjal felcserélni.

Ingyenes részletes utmutatást nyújt a gyártó:

Moskovits Ipartelepek R.-T.
ORADEA

Lerakatok: 357
Az ország összes nagyobb helységeiben.

Az
Ambrosi Szőlőoltványtelep Medgyes-Medias
Tulajdonos: **Dr. Ambrosi Alfréd**

Szállít
elsőrangú és garantált fajtisztá Szőlőoltványokat és amerikai alanyvesszőket. —
Kérje új árjegyzékünket! 350

VETŐMAGVAK

Lucerna és lóheremagvak,
arankamentes államilag olomzárolt
Zöldség- és virágmagvak

garantált fajtisztá és csiraképes
Fű- és heremagvak állandó rétek
és legelők bevetésére

Takarmányrépamagvak eredeti
behozatal közismert tenyésztőktől
Műtrágya

Kertművelési és méhészeti
cikkek nagy választékban.

Raktárról szállít legolcsóbb ár mellett az

Erdélyi Szász Gazdasági
Egyesület árucarnoka
S i b i u

Sörgöncim: **Verkaufshalle Sibiu.**
Telefon: No. 200. Árjegyzék ingyen.

374

Egyetlen darab

DISTOL
EXPRES

biztosan meggyógyítja
a mételyes juhot
Darabja 14 Lei

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRÁKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN
FŐLERAKAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**
BUCUREȘTI - RD. ELISABETA 53